

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 12P/27/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4224200499
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Konkolovská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2024:4224200499.2

Uznesenie

Okresný súd Komárno vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno, dieťa rodičov: matka – neb. C. D., nar. XX.XX.XXXX, zomrela dňa XX.XX.XXXX, a otec neuvedený, za účasti poručníčky maloletého dieťaťa: E. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, F., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na nariadenie neodkladného opatrenia,

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, dočasne zveruje do starostlivosti právnickej osoby – Reedukačné centrum, Nám. Kpt. Nálepku 613, Vrábľa, v trvaní od 05.03.2024 do 05.09.2024.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno (ďalej len „Úrad“) sa návrhom doručeným súdu dňa 15.02.2024 domáhal, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým by maloleté dieťa zveril do starostlivosti Reedukačného centra, Nám. Kpt. Nálepku 613, Vrábľa (ďalej len RC Vrábľa) a súčasne podal návrh na začatie konania o uloženie výchovného opatrenia maloletému v zmysle § 37 ods. 3 písm. b zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, nariadenie pobytu maloletému na účely zabezpečenia odbornej pomoci formou reedukácie. Úrad svoj návrh odôvodnil tým, že nad maloletým A. bola rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 12P/124/2021 – 51 zo dňa 28.02.2023 v spojitosti s opravným uznesením 12P/124/2021 – 54 zo dňa 01.03.2023 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa realizuje v Centre pre deti a rodiny Kolárovo (ďalej len „CDR Kolárovo“). Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 10.03.2023. Na základe odporúčania Diagnostického centra Bratislava, Okresný súd Komárno nariadil neodkladné opatrenie č. k. 12P/123/2023 – 34 zo dňa 23.08.2023, ktorým maloletého dočasne zveril do starostlivosti RC Vrábľa. Maloletý na reedukačný pobyt nastúpil dňa 04.09.2023. Súd neodkladné opatrenie nariadil na obdobie šiestich mesiacov, t. j. do 04.03.2024, a to z dôvodu vyvolávania konfliktov, bitiek, nerešpektovania autorít, vulgárne vyjadrovanie, fyzické útoky na vychovávateľov v CDR Kolárovo, ničenie majetku a odmietanie školskej dochádzky.

Úrad dňa 16.10.2023 vykonal návštevu maloletého v RC Vrábľa a zároveň vykonal pohovor aj s maloletým a bolo zistené, že adaptácia maloletého prebiehala veľmi ťažko. Maloletý v tom čase nebol schopný plniť požiadavky zariadenia. Pôsobil rušivo a provokačne, a často bol aj terčom provokácie. V škole má pomalé pracovné tempo. Úlohy si robí, ale je potrebné dozerať na neho a čakať na neho. Je veľmi konfliktný a nájostlivý, keď niečo potrebuje. Po šesťmesačnej reedukácii RC Vrábľa hodnotí správanie maloletého od začiatku pobytu za problematické. Naďalej sú časté provokácie ostatných chlapcov, vulgárne vyjadrovanie voči žiakom aj voči dospelým, heteroagresívne a sexuálne odbrzdené správanie. Počas vianočných prázdnin strávených u starej matky bolo jeho správanie tiež problematické, maloletý bol verbálne aj fyzicky agresívny, vyvolával konflikty, mal sexuálne narážky. RC Vrábľa odporúča pokračovať v reedukačnom procese, nakoľko reedukácia sa javí ako vhodný spôsob práce s maloletým.

2. Zo správy RC Vrábľa zo dňa 31.01.2024 vyplýva, že maloletý je žiakom 4. ročníka Špeciálnej základnej školy vo Vrábľoch, vzdelávaný podľa variantu A. A. pozornosť je na mimoriadne nízkej úrovni, veľmi

ľahko odkloniteľná. Pri individuálnom prístupe dokáže pracovať na zadanej úlohe, ale pokiaľ sa pedagóg venuje ďalším žiakom, vôbec nepracuje. Pri pracovných, manuálnych činnostiach vie udržať pozornosť veľmi dlhú dobu. Pracovné tempo na nízkej úrovni, počas vyučovacej hodiny vypracuje jedno, maximálne dve kompletne zadania podľa pokynov učiteľa, ale potrebuje častejšiu motiváciu, pozitívne povzbudenie. O nové poznatky neprejavuje záujem, z vyučovania prejavuje najviac záujem o matematiku a pracovné vyučovanie (aj to len pokiaľ ide o prácu, o ktorú má záujem napr. pletenie náramkov, skladanie skladačiek a pod.). Najväčšou motiváciou je individuálny prístup učiteľa, povzbudenie. Frekvencia motivačných podnetov musí byť veľmi častá. Samostatná práca je na nízkej úrovni, pretože sa nesústreďí na preberané učivo, pomôcky si nezvykne nachystať samostatne, spolužiaci mu zvyčajne pomáhajú. Medzi spolužiakmi nie je obľúbený, veľmi často ich provokuje, zvaľuje na nich vinu, aj napriek tomu, že konfliktnú situáciu zaviniť on. Denné konflikty medzi spolužiakmi pretrvávajú. Počas prestávok musí byť zvyčajne pod dozorom, inak rýchlo prichádza do slovných aj fyzických konfliktov. K dospelým sa často správa drzo, má nevhodné reakcie, používa veľmi často aj vulgarizmy. Nemá zábrany útočiť na kohokoľvek. Prospech by mohol mať lepší, pokiaľ bude vedieť pracovať samostatnejšie podľa inštrukcií učiteľa. V správaní má veľa zlých návykov, ktoré musia postupne odbúravať, je potrebné začať s jednoduchšími cieľmi a pri úspechoch ho motivovať s náročnejším cieľom.

Maloletý A. je zaradený do 1. výchovnej skupiny k najmladším žiakom. V rámci skupiny sa dištancuje, je skôr introvert. V kolektíve pôsobí rušivo, treba ho vždy zamestnať tak, aby samostatne pracoval na svojich záľubách. Hry s ostatnými chlapcami sú skôr situačné, ak má rovnocenného partnera s podobnými záujmami, dokážu spolu tvoriť, hrať sa. A. má bohatý vnútorný svet, je veľmi tvorivý, má veľkú fantáziu. Svoju kreativitu dokáže pretaviť do reálnych výsledkov. Pri svojich záujmoch dokáže zotrvať veľmi dlhý čas, pokiaľ je však rušený, naberá jeho správanie agresívnu formu. Zaujíma sa najmä o tvorivé činnosti, obľubuje však aj športové aktivity napr. korčuľovanie. Patrí medzi žiakov, ktorí konflikty vyvolávajú, ale býva do nich aj vtiahnutý. Konfliktné situácie vznikajú najmä vtedy, ak sa nevenuje priamej výchovnej činnosti – presuny do jedálne, do šatne a pod. pri konflikte ho treba izolovať od ostatných žiakov, komunikovať s ním, nechať ho „vychladnúť“. Musí pocítiť, že dospelý je tam na to, aby mu pohol situáciu zvládnuť a nie je to jeho súper. Bez tejto pomoci zatiaľ nie je schopný adekvátne reagovať, je pohltený konfliktom, reaguje verbálne aj fyzicky agresívne. Autoritu dospelého rešpektuje, avšak u ľudí, s ktorými si k sebe dokázali „nájsť cestu“ mu to ide jednoduchšie. Hygienické návyky má osvojené, nemá problém s ich dodržiavaním, treba mu ich však pripomínať. Poriadok vo svojich veciach udržiava s ťažkosťami, je skôr lajdák. Po upozornení si však dokáže poupratovať. U A. pôsobia motivačne krátkodobé ciele, možnosti poskytnutia záujmových aktivít. Do veľkej miery je však iniciatívny sám.

Adaptácia na prostredie zariadenia prebiehala s problémami. A. si ťažšie osvojoval pravidlá zariadenia. Jeho správanie je od začiatku pobytu problematické. Časté sú provokácie ostatných chlapcov, vulgárne vyjadrovanie voči žiakom aj voči dospelým, heteroagresívne a sexuálne odbrzdené správanie. Vianočné prázdniny trávil v prostredí CDR, odkiaľ bol v dňoch 22.12.2023 – 28.12.2023 uvoľnený na prázdninový pobyt k starej matke. Podľa vyjadrení starej matky, A. fyzicky ubližoval mladším deťom, vulgárne sa vyjadroval a mal správanie so sexuálnym podtónom. Stará matka zavolať do svojej domácnosti otca maloletého, aby si ho na dva dni vzal, nakoľko ona bola na konci svojich síl. Od 28.12.2023 – 6.1.2024 bolo dieťa umiestnené v CDR Kolárovo. Podobne ako u starej matky, bolo jeho správanie problematické. Denno-denne vyvolával konflikty, bol vulgárny, fyzicky útočil na deti, voči dievčatám a mladším chlapcom mal sexuálne narážky. Sociálny kontakt nadviaže bez počiatkovej tenzie, je komunikatívny, rozhovor iniciuje. Slovná zásoba je chudobná, pochádza z maďarsky hovoriaceho prostredia. Očný kontakt udržiava. Jemná aj hrubá motorika je na primeranej úrovni. Aktuálne intelektové schopnosti sú v pásme ľahkého mentálneho postihnutia.

A. potrebuje citlivý a trpezlivý prístup s jasne vymedzenými pravidlami správania sa a možnosťou kontroly ich dodržiavania. Reeducácia sa javí ako vhodný spôsob práce s dieťaťom, usmerňuje jeho správanie, drží ho v hraniciach normy, preto RC Vráble odporúča naďalej pokračovať v reeducácii maloletého.

3. Úrad mal za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ako aj na ostatné skutočnosti uvedené v správe RC Vráble, je v záujme maloletého pokračovať v jeho reedukačnom procese a preto Úrad súdu navrhuje nariadiť neodkladné opatrenie. Vzhľadom na skutočnosť, že platnosť aktuálneho neodkladného opatrenia súdu, ktorým je maloletý v dočasnej starostlivosti RC Vráble končí dňom

04.03.2024, Úrad súdu navrhuje nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia, ktorým súd de facto maloletého aj naďalej ponechá v starostlivosti RC Vrábľa, a to až do právoplatného skončenia vo veci samej. Návrat maloletého do CDR Kolárovo je v aktuálnej fáze jeho reedukácie vysoko rizikový.

4. Súd zo súdneho manažmentu zistil, že rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 12P/124/2021 – 51 zo dňa 28.02.2023 súd nariadil ústavnú starostlivosť nad maloletým dieťaťom, ktorej výkon bude realizovaný v Centre pre deti a rodiny Kolárovo.

5. Súd zo súdneho manažmentu zistil, že uznesením Okresného súdu Komárno č. k. 12P/123/2023 – 34 zo dňa 23.08.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti právnickej osoby - Reedukačné centrum, Nám. Kpt. Nálepku 613, Vrábľa, v trvaní od 04.09.2023 do 04.03.2024 na dobu 6 mesiacov. Súd zároveň uložil Centru pre deti a rodiny Kolárovo povinnosť zabezpečiť umiestnenie maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, do starostlivosti právnickej osoby - Reedukačné centrum, Nám. Kpt. Nálepku 613, Vrábľa.

6. Podľa § 360 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

Podľa § 328 ods. 2 prvej vety CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z.z. školského zákona, povinná školská dochádzka začína začiatkom školského roka, ktorý nasleduje po dni, keď dieťa dovŕši šiesty rok veku a dosiahne školskú spôsobilosť, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí mať právny záujem na neodkladnom opatrení, t.j. musí osvedčiť potrebnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Ten, kto sa domáha vydania neodkladného opatrenia, musí osvedčiť, že tu je daný právny záujem. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že vydaním neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní.

8. V danom prípade súd dospel k záveru, že návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Komárno na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Uznesením Okresného súdu Komárno č. k.

12P/123/2023 – 34 zo dňa 23.08.2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti právnickej osoby – Reedukačné centrum, Nám. Kpt. Nálepku 613, Vrábľa, v trvaní od 04.09.2023 do 04.03.2024 na dobu 6 mesiacov. Zo správy Úradu a RC Vrábľa vyplýva, že po šesťmesačnej reedukácii maloletého sa u neho naďalej prejavuje problematické správanie spočívajúce v provokácii ostatných chlapcov, vulgárnym vyjadrovaním voči žiakom a dospelým a nerešpektovaní autorít. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, keďže lehota nariadeného výchovného opatrenia uplynie dňa 04.03.2024 a súd nerozhodol vo veci samej, pričom naďalej je potrebné zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa, súd mal za to, že prihliadajúc na najlepší záujem maloletého dieťaťa sú splnené všetky podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Preto súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku/uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).